

CORONAVİRÜS ve OFTALMOLOJİ

Oftalmologlar kendilerini, sağlık çalışanlarını ve hastaları COVID-19' dan korumak için neler yapabilirler?

Yeni coronavirus SARS-CoV-2' nin Aralık 2019' da ortaya çıkışı ve COVID-19 hastalığına sebep olması çok büyük bir uluslararası sağlık sorunu meydana getirdi.

İlk olarak Çin' de yayılan virüs hızla çok sayıda ülkeye sıçradı ve halen yayılmaya devam ediyor.

COVID-19 diğer coronavirusler (SARS ve MERS gibi) ölümcül olmayıp, %3,4 gibi bir mortaliteye (10 Mart 2020) sahip olmasına rağmen, maalesef çok daha enfeksiyöz bir coronavirus türü (Dr. John Chang, Oftalmolog, Hong Kong Sanitorium and Hospital). Hastalar günlerce hatta haftalarca asemptomatik kalabilmekte ve bu süre boyunca virüsün bulaşmasına sebep olabilmektedirler.

Dr. Chang aynı zamanda bugüne değin hastaların %80' inde tablonun çok hafif seyrettiğini ve ileri yaşlı hastaların ve altta yatan hastalığı bulunan kişilerin yüksek risk grubunda olduğunu altını çizdi.

Yine Dr. Chang hastalık nedeniyle çok sayıda sağlık çalışanının -hatta virüse ilk dikkat çeken ve bir oftalmolog olan Dr. Li Wenlang dahil olmak üzere- öldüğünü beyan etti.

Dr. Chang Oftalmologların muayene esnasında hastaları ile çok yakın temasta bulduklarını ve hastalığın konjonktivit yapabildiğini ve aerosol yoluyla konjonktikal yoldan bulaşma riskinin olabileceğini beyan etti.

Ülkeden ülkeye korunma önlemleri değişebilmekle beraber, Dünya Sağlık Örgütü potansiyel olarak enfeksiyonu taşıyan kişilerin muayeneleri esnasında ağız, burun ve gözlerin korunmasını ve bu gibi kişilerle temas ettiklerinde kuşku duyanların 14 gün kişisel olarak kendilerini izole etmelerini önermekte.

Avrupa Hastalık Önleme ve Kontrol Merkezi (ECDC) de COVID-19 enfeksiyonu taşıyan kişilerin tedavisi edildikleri kurumlarda çalışanlara yönelik rehber dökümanlar yayınlamaktadır (www.ecdc.eu).

İlave olarak, hastalıkla alakalı ortaya çıkan tüm bilimsel veriler hızla ve çevrimiçi şekilde uluslararası sağlık topluluğuyla paylaşılmakta ve The Lancet gibi dergilerde yayınlanmaktadır.

Eurotimes' a konuşan Dr. Cillian De Gascun (Virolog ve İrlanda COVID-19 danışma kurulu başkanı), sağlık çalışanlarının günlük pratiklerinde COVID-19 ile enfekte hastaları muayeneleri esnasında temas ve damlacık yolu ile bulaş konusunda çok dikkatli olmalarını önerdi.

"Biz hala bu yeni coronavirus ile ilgili yenişeyler öğreniyoruz, nasıl bulaştığını, öğreniyoruz, fakat rutin temas çok riskli değil gibi. Literatürde de bildirildiği gibi, krounmasız çok yakın temas önemli bir geçiş yolu gibi görünüyor. Öksürük, hapşırık ve ortama dağılan damlacıkların yüzeylere yapışması sonucu kapı kolları gibi yüzeylerin kontamine olması geniş toplumsal yayımlara sebep olmakta. Şu ana değin virüsün hava yolu ile yayıldığına dair bir veri yok. Bu nedenle hekimler ve hastaneler öncelikli olarak yüzey kontaminasyonuna dikkat etmeli ve müköz membranlarını korumalı ve el hijyenine dikkat etmelidirler" dedi.

Dr. De Gascun standart enfeksiyon korunma önlemleri gerçekten etkili diye sözlerini tamamladı.

Göz Korunması

Dr. Sheraz Daya (Medikal Direktör, Centre for Sight clinics, Birleşik Krallık) coronavirus vakasında göz hekimleri ön planda ve ilginçtir ki bu vakaya ilk dikkat çeken ve asemptomatik bir hastadan hastalığı kaparak ölen ilk hekim bir göz hekimi dedi.

“Muayene esnasında hastalara çok yakın olduğumuz için ve hastalığın bulaşma yollarında birisi göz olduğu için göz doktorları yüksek risk altında” dedi.

“Ben muayene esnasında biomikroskop oküleri ile muayene bölgesi arasına büyükçe bir bariyer oluşturmaya çalışıyorum, çünkü mevcut olan küçük bariyerler pek etkili görünmemekte” dedi.

Dr. Daya, COVID-19 ile enfekte olma riski olan hastalara temas ederken uluslararası durumu yakında takip etmekte ve Birleşik Krallık Sağlık Biriminin önerilerine uymakta Dr. Daya ciddi salgınlar ile mücadele eden ülkelerdeki hekimlere “Hastalar ile yakın temas etme durumunda mutlaka koruyucu gözlük ve maske takmaları gerekir” dedi.

Dr. Chang kendi özel kliniklerinde çalışan hekimlere mutlaka finansal ön hazırlık yapmalarını önerdi. Çünkü Hong Kong’ daki karantina periyodu boyunca muayene ve cerrahi işlemlerde çok ciddi bir düşüş olduğunu bildirdi.

Dr. Chang’ den Birkaç Pratik İpucu

Goldman aplanasyon tonometrisinin hem ucu hem de gövdesi muayene esnasında hasanın ağzına veya maskesine temas edebilir. Her kullanım sonrasında tonometreye dokunmadan mutlaka hem ucu hem gövdesi temizlenmeli.

A4 boyutunda plastik kağıtlar kırtasiyelerde satın alınıp biomikroskopun okülerlerine uyacak şekilde kesilerek korunma amaçlı kullanılabilir. Hong Kong’ da bir oftalmolog kendi eski MRI çıktısını biomikroskopa monte etti!

ESCRS’ de durumu Dünya Sağlık Örgütü üzerinden çok yakından takip ediyor ve gelecek eğitimsel faaliyetlerine gelişmelere göre yön verecektir.

Dr Cillian De Gascun: nvrldirectorsoffice@ucd.ie

Dr John Chang: John.SM.Chang@hksh.com

Dr Sheraz Daya: admin@centreforsight.com